

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ

Charlas, Antoine

Leodii, 1684

Cap. XVI. Respondetur aliis objectionibus contra Superioritatem Papæ ad Concilium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38227

C A P U T X V I .

*Respondetur aliis objectionibus contra Superioritatem
Papæ ad Concilium.*

1. **S**i, ut capite superiori demonstratum est, à Decretis
Concilii Constantiensis efficax argumentum trahi non
potest ad probandum, Concilium generale legitimo, & in-
dubitate Pontifice non esse superius; cum id præcipuum sit
illius sententiæ fundatum, eo everso corruet illa, aut
nutabit. Etenim ex aliis probationibus, aliquæ minus solidæ
mediocris ingenii Lectoribus statim apparent; Quæ autem
verisimiliores videntur, si attente perpendantur, & dili-
genter discutiantur, non tantâ vi pollent, ut animum ve-
ritatis sinceræ studiosum movere queant, quod ex carum
examine patebit.

2. *Probatio principalis* (ut dicitur in tractatu Universitatis
Cracoviensis super autoritate Conciliorum, justificatione
Concilii Basileensis, & depositione Eugenii IV. relato in
historia Universitatis Parisiensis tom. 5. ad annum 1440. Per
quam probatur superioritas potestatis Ecclesiastica super Papam, sumitur ex
conditione hujusmodi potestatis prout est in Ecclesia, & in Papa. Est namque
in Ecclesia hac potestas continuè, permanenter, & perpetuè. Non est autem
assignare dicim, horam, vel momentum, in quo Ecclesia deficiat hec potesta,
& durabit usque ad consummationem seculi; in Papa vero non est sic, cum
non semper vivat, positiq[ue] etiam privari, & sic carere hac potestate, pos-
siique de novo eligi, & iterum eam habere, & quoniam omne permanens,
& continuum prefertur variabili, interpolato, & temporali, sequitur, quod po-
testas, sive autoritas Ecclesie preemineat potestati Papa. Si verum est
principium quod supponitur in eo discursu, sequetur potius
Papam esse supra Concilium. Non enim de Ecclesia formaliter
accepta agitur, sed de Concilio eam repræsentante, ut
patet

patet non solum ex propositione Cleri Gallicani, quam discutimus, sed etiam ex titulo, sub quo ponuntur verba supra scripta in illo tractatu. Est enim partis illius titulus; *De potestate Concilii.* Sic ergo argumentari possunus, OMNE PERMANENS, ET CONTINVVM PRÆFERTVR VARIABILI, INTERPOLATO, ET TEMPORALI, SED PAPA EST MAGIS PERMANENS, ET CONTINVVS, MINVS VARIABILIS), INTERPOLATVS, ET TEMPORALIS, QVAM CONCILIVM GENERALE, ERGO ILLI PRÆFERENDVS EST. Consequentia negari non potest, sicut nec prima propositio, quæ ipsorummet Adversariorum est. Secunda autem propositio ad oculum patet, semper enim per breviora intervalla defecerunt in Sede Apostolica Episcopi, quam Concilia œcumenica, multoque facilius est, uno deficiente Pontifice, alium eligere, quam Concilium generale convocare, quod vix semel per plura sœcula fieri potest.

3. Si ergo conveniens existimatur Divinæ providentiae; ut autoritatem regendæ Ecclesiæ universæ, illique fidei exponendæ, ac præscribendarum morum regularum, illic reponuerit, quo facilior esset accessus, ne nimis dilatationes malorum incremento præberent occasionem & certè promp-
tius, & expeditius à Sede Apostolica, quam ab universis mundi Episcopis, aut in Concilio generali congregandis, aut per universas mundi partes dispersis, fidei, ac morum norma exquireretur. Nam antequam convenerint undique, ac con-
fenserint, vel consulti responderint omnes Prælati, hæresis, quæ velut cancer serpit, multas inficiet animas, quæ vix po-
terunt ab hujusmodi putredine purgari.

4. Prosequitur Universitas Cracoviensis. Secundo quia potestas
hec semper in Ecclesia fuit, & est, & erit recta quoad ea que sunt iuris,
& fidei, nec unquam Ecclesia à fide deviarit. Papa vero frequenter, &c.
Perstat oratio in æquivocatione, & Ecclesiam confundit cum
Concilio, à quo absit legitimus Pontifex. Nemo Catholi-
cus dubitat, quin Ecclesia formaliter accepta immota semper
in fide permanserit, & permanstra sit. Sed quæritur à quo
ei proponenda sit, & explicanda fidei veritas. Nec enim Ec-
clesia universa, quatenus complectitur omnes fideles, etiam
laicos, eo dono prædicta est, ut veritatem doceat; sed sunt in
ea quorum munus est docendi alios, sunt quorum est tan-
Oo 3 tum

294 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
tum addiscendi; quanquam fieri non possit, ut tota simul Ec-
clesia errorum fidei contrarij recipiat; gaudent enim in-
fallibilitate passiva, ut dicitur, sed quæstio est, penes quem
sit suprema dicendi, ac regendi potestas, an penes Episco-
pos sine Summo Pontifice, an penes Summum Pontificem
Uice Episcopis, dum invicem distinguuntur.

5. Tertio quia in Ecclesia (verba sunt ejusdem tractatus) est og-
nitio omnis necessarie veritatis ad salutem, &c. sed à quibus oritur haec
cognitio, dum aliqua inest in verbo Dei obscuritas? Nonne
ab eo, cui dictum est; super hanc Petram adfiebat Ecclesiam meam.
Confirmat fratres tuos. Pascere oves meas, vel solo, vel advocatis aliis Epis-
copis pluribus, vel paucioribus, prout ex rei gravitate, &
temporum opportunitate congruum judicaverit?

6. Sed posset adhuc magis uteri difficultas ista. Quamvis
enim facilius sit eligere Papam, eumque consulere, quam
Concilium generale congregare, vel omnium Episcoporum
suffragia secessari; tamen per breves illas moras, quibus va-
cat Sedes Apostolica, Ecclesia fundamento carens collabora-
tur; Pastore destituta erraret; fratres, deficiente qui con-
firmaret, à fide dimoverentur, si usque adeò litteraliter in-
telligenda essent scripturæ loca, quibus summi Pontificis au-
toritas constituitur. Hæc tamen, si quid valent, contraria
opinionis sectatores, magis quam nos, premunt; Cum enim
jurisdictionem quam nos summo Pontifici, illi Concilio ge-
nerali vindicent, quis ea munia obibit interim; dum con-
vocabitur Concilium generale, vel exquirentur omnium Epis-
coporum vota, quod longiorem trahit moram.

7. Verum in summo Pontifice, non persona ipsa, qua
morti, allisque casibus humanis subjet, sed dignitas, au-
toritas, & Jurisdictione attendendæ sunt, quæ semper virtute
perseverant. Etenim Petrus, cœu fundamento, nitus Ec-
clesia, ab eo confirmantur fratres; ab eo pascuntur Christi
oves, & Agni; quia fides, & morum regulæ, quas expli-
cat, Ecclesiæ firmamentum, & cibus sunt. Mortuo autem
Pontifice immota permanent ab eo tradita, vel explicata
dogmata. Et, si qua oritur nova difficultas, solvetur a Successore,
cujus multo expeditior est electio, quam Con-
ciliis ex toto terratum orbe congregatio. Itaque non deficiet

unquam Ecclesiæ fundamentum, firmamentum, & cibus.

8. Si quis autem instet, faltem tunc temporis Concilium generale supremam immediate à Christo jurisdictionem habere, nihil contra nos aget, qui Cœtum, seu Concilium generale, cum legitimo, & certo Pontifice conferimus: non autem de Concilii generalis potestate, Sede Pontificali vacante, disputamus. Cæterum docent plures Autores ex casu posse tantum Concilium providere necessitatibus urgentibus, & ut Pontifex creetur, procurare; Non autem quæ ad statum Ecclesiæ universæ attinent, non expectato Pontifice, diffinire. Ita Joannes Bagotius Gallus, scilicet Rhedenensis, è Societate Jesu in Apologetico fidei par. I. lib. 4. disput. 2. cap. 1. sect. 2. num. 7. Nec vero Ecclesia universalis, si Sedes Pontificia vacat, aut ob schismatis discordiam de verò s. Petri Successore dubitatur, aliud ius, & potestatem habet, quam ut eas qua ad schismata tollendum pertinent, restaret, & sibi legitimum Caput provideat, SINE QVO NEC ROMANA, NEC VILLA ALIA ECCLESIA HABET A DEO PROTMISSAM OPEN, ET AVXILIUM INFALLIBLE, PRO CONTROVERSIIS FIDEI DILEMENDI, SEV STATAVENDO QVID CREDERE DEBEAT, &c. Sanè ut obseravyit Andreas Duvalius, de Ecclesiastica potest. pag. 58. Sicut in Ecclesia Cathedrali, sede vacante nihil est innovandum, ita nec in Ecclesia universalis deficiente summo Pontifice.

9. Objiciuntur adhuc varia incommoda, quæ accidere possent, si absolute Pontificis potestatis usus, Conciliorum jurisdictioni, ac directioni non subdcretur. Sed eadem, & majora sequentur ex subjectione Papæ ad Concilium. Itaque in utrque sententia respondendum est, fore ut Divina providentia incommoda illa modis etiam nobis ignotis, propulsat, ne portæ inferi aduersus Ecclesiam Christi sanguine redemptam prævalant.

10. Hæc igitur sine præjudicio Dignitatis, & autoritatis Conciliorum verè generalium dicta sint, quorum usum Ecclesiæ utilissimum esse certò cognoscimus. Sed ut existimamus, utque jam in principio notavimus, qui eorum autoritatem nimis efferrunt, eorum convocationi, ac congregacioni obicem ponunt, imò dum Concilium sine summo Pontifice, quando legitimus, & certus existit, de quo casu omnis

296 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
nis hæc instituta disputatio est, summo Pontifici opponitur,
ac præponitur, non Ecclesiæ utilitati, ac securitati consuli-
tur, sed via schismati aperitur. At verò ut capite cum mem-
bris consentiente frequentissima habeantur Concilia genera-
lia, eorumque Decreta ubique, atque ab omnibus custodian-
tur, optandum, & procurandum est.

11. Ad autoritatem Concilii Basileensis, Papam Concilio
generali absolute supponentis, respondendum videretur:
sed illius Synodi exitus comprobavit, quæ periculosa sit illa
doctrina, quæ membra separat à capite, eaque invicem com-
mittens, caput alii corporis partibus supponit. Si enim tunc
alter Joannes Grangius Caroli VII. Francorum Regis animum
in Eugenium IV. Pontificem commovisset; ac Divina pro-
videntia non permisisset, ut magis Principi illi suspectus esset
Amedeus sub nomine Felicis V. à Concilio Basileensi crea-
tus Antipapa, metuendum erat, ne dirum schisma rursus per
plurimos annos Ecclesiam miserabiliter laceraturum foret.

12. Quamobrem cōsultissimè prætermissa est ab Illustris-
simis Praefulibus Gallicanis istius Concilii autoritas, licet si
quani adhibuerunt, Concilii Constantiensis Decretorum in-
terpretationi suffragaretur. Hoc eorum silentium sufficienti-
sima est responsio. Nec dubito quin argumentum ex ea reti-
centia validius appareat æquo cuilibet Judici, quæ argu-
mentum negativum, quod Launoius in favorem hujus Con-
cilii trahit ex silentio Scriptorum circa pœnitentiam Cardina-
lis Arelatenfis huic Concilio præsidentis, vel tum quando de-
positus est Eugenius, & electus Amedeus, & tamen in Bea-
torum album à Clemente VII. relati; imò quam argumentum
positivum quo Alexandrum VII. istud Concilium, approbase
infert ex illis ejus Pontificis verbis in Constitutione circa
Conceptionem B. Mariæ Virginis. Accedentibus quoque plerisque celo-
bioribus Academiis. Quia nimirum inter illas Academias intellexit
Parisiensem; cuius ea de re opinio præcipue Basileensis Con-
ciliis autoritate nititur.

13. Quæ circa secundam istam propositionem adhuc afferen-
da viderentur in examine quartæ, quæ strictissimam cum ista
conjunctionem, imò inseparabilem, si Launoio credimus, ha-
bet, Deo dante, dicemus.

CA